

ESSZÉÍRÓ PÁLYÁZAT

/Sárkány Izabella gondolatai a témáról/

A múlt században méltán híres, jó színvonalú oktatásunk, több szempontból is elavult. A tekintélyelvű porosz iskola felett végleg eljárt az idő. A XXI. század új kihívások elé állította az oktatást. Új szakmák keletkeztek például nanotechnológus, bioinformatikus, össejtkutató, szimulációs mérnök, klímakutató*, hogy csak néhányat említsek. Igazi kihívást jelent ezekre az új szakmákra is felkészíteni az diákokat.

Azon országok iskolái lehetnek sikeresek a jövőben, amelyek egyensúlyt teremtenek a múlt értékei, ismeretei és a jelenkor gyorsan változó kihívásai, high tech vívmányainak használata között. Tehát korszerűek. Az épület legalább annyira, mint a tananyag, vezetőik, tanáraik, tanulói. Számomra az ideális iskola korszerű.

Pályázatomban arra keresem a választ, hogyan válhat a hazai alapfokú oktatás korszerűvé?

Mi az oktatás célja? A kor kihívásainak megfelelni tudó nemzedéket nevelni. Olyan fiatalokat, akik magas szinten ismerik a számítógépet, használják az internetet, jól beszélnek legalább egy idegen nyelvet, lehetőleg az angolt. Önálló és team munkára képesek, kisebb csoportot képesek irányítani. Szabálykövetők. A szabálykövetés nem személyiségünk feladása, épp ellenkezőleg. Tudatosan vigyáznak az egészségükre, rendszeresen sportolnak. Egy bizonyos tevékenységben képesek elmélyülni, magas szintű ismereteket szerezni, jól alkalmazkodnak a jelenkor kihívásaihoz, kreatívak. A felnövekvő generáció olyan szintre való eljuttatása, hogy szorongásmentesen megvalósíthassák álmaikat, megtalálják a képességeiket legjobban kibontakoztató tevékenységet, felelősséget vállaljanak tetteikért, megismerjék a sikert.

A TANÁROKKAL SZEMBENI ELVÁRÁSOK

A tanár személyisége a munkaeszköze. Minél több pozitív élmény éri pl: utazás, annál érdekesebb. A stressz oldásában a relaxációs tréning segíthet. A másik munkaeszközünk a hangunk. A helyes légzés és beszédtechnika elsajátítása rendkívül fontos lenne.

Fontos, hogy az iskola vezetője tudja motiválni a kollégáit, személyiségük tiszteletben tartásával, kudarcaikat elemezni. A legfontosabb, hogy képes legyen kollégái sikereit ünnepelni.

Azok a tanárok nevelhetnek sikeres gyerekeket, akik maguk is sikeresek!

Köztiszteltben állnak és közmegbecsülésnek örvendenek, akárcsak száz évvel ezelőtti kollégáik. Nem is klasszikus értelemben vett tanár, inkább tanítványai segítői.

Az elsődleges szükségletek kielégítésében tanítványait nem korlátozza. /ld. szabad mosdó használat akár az órán./ Egyszer egy szülő megkérdezte tőlem, hogy mitől a porosz az iskola? Próbáltam elmagyarázni, mikor odalépett hozzám egy tanítványom és megkérdezte kimehet-e a mosdóba? A helyzet válaszolt helyettem.

A tanár képes legyen elhagyni a komfortzónáját, újra gondolni módszereit. Holisztikus szemlélet jellemezze. Gondolkodása problémamegoldó legyen és ne sztereotip. Jól alkalmazkodjon a gyorsan változó világhoz, keresse a kihívást. Legyen véleménye a világban zajló eseményekről, azt el is merje mondani, de soha ne ítélkezzen. A jó humor előny.

Motivált és tanítványait is képes motiválni, sikereit ünnepelni. Jól beszéljen és oktatni is tudjon angolul.

Felismerje tanítványában a tehetséget, segítse annak kibontakozását. / Soha nem felejttem el azt az érzést, mikor az egyik tanítványom segítése közben felismertem, hogy kivételes érzéke van a versíráshoz. Olyan ez, mint amikor az aranyásó aranyrögöt talál. ××/

A KORSZERŰ TANANYAG

A jelenlegi magyar oktatás a konvergens gondolkodást részesíti előnyben. ××× Arra szoktatjuk a tanítványainkat, hogy megmondják az egyetlen jó választ.

A PISA –mérés a tanult ismeretek alkalmazását méri. Problémamegoldó, a feladatot kihívásként megélő, sikerorientált gyerekek számára készült. A magyar gyerekek kudarca nemcsak a szövegértés hiányosságáiban rejlik. Sokkal inkább abban, hogy a gyerekek többsége kudarckerülő, csak egy lehetséges megoldást ismerő és nem

problémát megoldó, és ami a legnagyobb gond feladathelyzetben szorongó, ezért alulteljesít.

JAVASLATAIM, A TANANYAG KORSZERŰSÍTÉSÉRE

Mi pedagógusok úgy gondoljuk, hogy a fegyelmezett viselkedés tőlünk függ. Szerencsésebb lenne már az első osztályban önfegyelemre szoktatni a gyerekeket. Belső igény legyen a fegyelmezett viselkedés, később, felnőttként is kontroll alatt tudja tartani a vágyait.

Jöjjenek a szülők. Beszéljenek a munkájuk szépségéről. Biztos van egy fotós, kertész, orvos, pénzügyi tanácsadó a szülők között. Az internet számtalan lehetőséget kínál az oktatásban. Skype-on követhetnék az érdekes, különleges órákat az érdeklődő, testvériskolák, határon túli iskolák tanulói.

A KRESZ oktatás bevezetését fontosnak tartom. Az esetleges váratlan helyzetek kezelését is tanítani, esetleg szimulálni kellene. Mire gondolok? Mi a teendő internetes zaklatás, baleset, tűz, áramszünet, terrortámadás esetén?

A házi feladat elkészítése legyen kihívás a gyerekek számára. Lehet egy film, egy színházi előadás, egy interjú megnézése, egy zenemű, egy képzőművészeti alkotás, virtuális tárlat felfedezése, egy rajz, egy fotó készítése, ami kiegészíti, ill. előkészíti a következő tananyagot. Elkészítése kreativitást igényel és szórakoztat.

Régi, új ismeretre van szükség. Az érverésre és szónoklásra. Érvekkel meggyőzni a vitapartneret. Legyőzni a lámpalázat, érthetően beszélni nagy nyilvánosság előtt.

A különböző intelligenciák fejlettségének felismerése megkönnyíti a pályaválasztást. Kilenc féle intelligencia van, mi évtizedek óta kizárólag a logikai-matematikai intelligencia fejlesztésére fókuszálunk.

A matematika tantárgy tanulása évtizedek óta a legtöbb gyerek számára rémálom. Miért? Mert a tananyag az átlag feletti intelligenciával rendelkező gyerekek képességeihez igazodik. /111IQ-120IQ x x x x/ Az a tapasztalatom, hogy nem a gyerek tehet arról, hogy nem érti az anyagot. A megismerésnek korlátai vannak! Mi a megoldás? A matematika tananyagát, mennyiségét, minőségét az átlagos intelligencia övezetbe/ 91IQ-100IQ/tartozó gyerekek képességeihez kellene igazítani.

Meglepődnénk, milyen nagy lenne a pozitív változás! Az igazán kiválóak pedig külön csoportokba járnak.

A kevesebb több! A történelem tantárgy lexikális adatainak csökkentése forradalmasíthatná a tantárgy tanítását. A helyesírási szabály? A szövegszerkesztő használatával okafogyottá vált. A több mint száz éve íródott remekművek, a jelenkor fiataljait nem szólítja meg. Nyelvezete archaikus. A magyar irodalmat a kortárs irodalommal kiegészítve, aktualizálva tudom elképzelni.

A tananyagban helyet kellene kapnia a pénzzel való bánásnak. A vallás és a szekta közötti különbségről is tudniuk kell. A politikáról, a választásokról is hallaniuk kell. Arról, hogy ha felnőtt, beleszólhat a döntésekbe.

A KORSZERŰ DIÁKOK, FIATALOK IGÉNYEI

A diákok jogos igénye, hogy a különböző területen szerzett ismereteket össze tudják kapcsolni, új kontextusba tudják helyezni. Ne csupán a tananyagot tanítsuk meg, hanem azt is, hogyan gondolkodjanak egy adott témáról.

A kíváncsiság is, elsődleges szükséglet! A kérdés az érdeklődést igazolja. Ne legyen a tudatlanság jele a kérdezés!

Nagy segítség lenne a kamaszoknak önismereti óra pszichológus segítségével. Nyolcadik osztályban a diákok csak azt a tantárgyat vegyék fel, amit örömmel tanulnak. A matematika se legyen kötelező, ha a fiatal humán irányultságú, művészeti pályára készül, ne teljen az ideje olyan tantárgy tanulásával, amihez se kedve, se tehetsége nincs. A mindennapokban egy felnőtt ember négy alapműveletet használ.

Jó lenne, ha iskola szakkörei rugalmasan, alulról is szerveződnének, a helyi adottságokhoz igazodnának. Mire gondolok? Ha összejön néhány jól zenélő gyerek az iskolában, alkossanak zenekart, ha több színjátszó tehetség van, akkor színjátszó kört. /Saját tapasztalatom, egy osztálynyi lelkes gyerek jelentkezett nálam év elején, mikor megtudták, hogy drámapedagógus vagyok. Megkértek, hogy adjunk elő egy mesejátékot. Szerencsére a legtöbb gyereknek jó érzéke volt a színjátszáshoz és láss csodát, évvégére két gyermekszínjátszó fesztiválon is díjat nyertünk./

Folyamatosan találkozik a múlt és a jelen. Hagyjuk, hogy a nagyobb gyerekek irányításával önképző körök szerveződjenek, a gyerekek érdeklődésének megfelelően, úgy, mint a reformkorban.

A gyerekek közötti segítségnyújtás szép példája, ha rendszeresen tanítják, együtt tanulnak a segítséget igénylő, sajátos nevelési igényű társukkal./Saját pozitív tapasztalatom van, működik az együtt tanulás./ A tanítás után minden diák úgy érezte, hogy megint tanult valami érdekeset a legfontosabb, hogy nem szorongott.

A KORSZERŰ ÉPÜLET

Tiszta, világos és virágos, tágas, nagy közösségi terekkel és elkülönülésre alkalmas kis pihenőkkel rendelkezik. A pszichológus, a logopédus és a fejlesztő pedagógus is külön szobában tud dolgozni. Saját színházterme, jól felszerelt sportcsarnoka, esetleg uszodája van. Külön a tanárok számára kialakított rekreációs szobával, ahol a tanár átgondolhatja, mit és hogyan szeretne tanítani, zenét hallgathat, lazíthat. Az iskolában tanár diák számára egyaránt rendelkezésre álló, asztalokba épített tablet, szupergyors internet. A folyosókon is internettel, fülhallgatóval ellátott sarok kialakítása célszerű, ahol a nagyobb gyerekek tudnak zenét hallgatni, beszélgetni, lazítani. Az öko környezet teljesen természetes velejárója az iskolai életnek. Szelektíven gyűjtő hulladék tárolókkal ellátott, napelemmel hűtött, fűtött, automata érzékelővel működő világítással, árnyékoló rendelkezik. Van udvara, sportolásra alkalmas több funkciós pályával, pihenő padokkal, biztonságos játékokkal.

Íme, az én olvasatomban ilyen az ideális iskola. Összegezve az eddig leírtakat elmondhatom, hogy minél előbb válnak az iskolák épületei, a tananyag korszerűvé, minél hamarabb tudunk mi tanárok alkalmazkodni a jelenkor kihívásához, úgy, hogy közben megőrzik a múlt értékeit, annál előbb fog jól működni az oktatási rendszer. Oktatásunk újra jó színvonalúvá válik, tanítványaink sikeresek lesznek. A változás eredményességét a PISA - mérések is igazolni fogják. Hiszek a változásban. Az alulról szerveződő, önmagát megújító korszerű iskolában.

Sárkány Izabella

2017

Forrás:

×Nyerő szakmák a XXI. században Írta: Romvári Orsolya 2010. 07.19. interneten elérhető szöveg

×× Saját publikációm megjelent az Új Köznevelés folyóirat 2016. december 72. számában Egy kis odafigyelés c. az interneten olvasható szöveg

×××Mindset online pszichológiai szaklap A tehetség deviáns – Dr Vekerdy Tamás a tehetségről c. írás 2016.10.09.az interneten elérhető szöveg

×××× IQ Tester Az IQ értékek színvonalai c. írás 2010. az interneten elérhető anyag

Ideális iskola 2017 pályázat